

آماده کردن گوشی‌های هوشمند برای مستندسازی آفلاین

آیا باید از این اپلیکیشن مستندسازی استفاده کنم؟

نگهداری تصاویر قابل تایید در زمان خاموشی اینترنت

بک‌آپ گرفتن از فایل‌های تصویری موجود در موبایل، بدون دسترسی به اینترنت یا کامپیوتر

به اشتراک‌گذاری فایل‌ها و ارتباطات در زمان خاموشی اینترنت

آماده کردن گوشی‌های هوشمند برای مستندسازی آفلاین

بهرغم خاموشی اینترنت، کسانی که قصد مستند کردن رویدادها را دارند، همچنان می‌توانند شواهد ویدئویی را ثبت و

ضبط کنند و آن‌ها را یا به صورت آفلاین، یا بعد از بازیابی دسترسی به اینترنت، با دیگران به اشتراک بگذارند.

در این‌جا نکات و راهکارهایی را که از کنشگران و دیگر فعالان مستندسازی آموخته‌ایم، ارائه می‌کنیم تا بتوانید گوشی هوشمند خود را برای مستندسازی آفلاین آماده کنید.

توجه داشته باشید که برای برخی از مراحل این راهنما، دسترسی به اینترنت ضروری است. بنابراین باید این مراحل را یا پیش از وقوع خاموشی اینترنت انجام دهید یا پس از بازیابی دسترسی به اینترنت. برای انجام این مراحل، پیش از آن‌که در موقعیت پر استرس و پرخطر قرار بگیرید، اقدام کنید. همین حالا این گام‌ها را بردارید و با گوشی هوشمندتان تمرین کنید تا وقتی در شرایط بحرانی قرار می‌گیرید، کاملاً آماده باشید.

قطعی اینترنت در اغلب موارد با تشدید محدودیت‌های اطلاعاتی و سرکوب آزادی بیان و تجمعات همراه می‌شود. اگر کارتان مستندسازی است، باید تمهیدات ویژه‌ای برای حراست از خودتان و اطلاعاتی که در این بازه‌های زمانی ثبت می‌کنید، بیاندیشید. اگر این خطر وجود دارد که ماموران گوشی هوشمندتان را مصادره کنند یا شما را وادار به بازکردن قفل آن کنند تا محتوای آن را بازرسی کنند (چه در شرایط خاموشی اینترنت یا هر شرایط دیگری) حتماً از گوشی جداگانه‌ای برای مستندسازی استفاده کنید و گوشی اصلی‌تان را برای استفاده‌های شخصی نگه دارید. با این روش می‌توانید اطلاعاتی را که با خود حمل می‌کنید، به حداقل برسانید (که لیست دوستان، فهرست تماس‌ها، حساب‌های کاربری و پیام‌ها

را در بر می‌گیرد). حتی اگر قادر به استفاده از گوشی جداگانه نیستید، همچنان می‌توانید از این راهنما برای کاستن میزان داده‌های حساس و ارتقای امنیت گوشی اصلی‌تان استفاده کنید.

اگر می‌خواهید از یک گوشی قدیمی‌تر استفاده کنید، اول اطلاعات موجود در آن را پاک‌سازی کنید.

آن را به تنظیمات اولیه برگردانید Factory Reset برای پاک‌سازی گوشی، با

همه داده‌های موجود روی گوشی‌ها حذف نمی‌شوند. در Factory Reset نکته: **مطالعات** انجام‌شده نشان می‌دهند با واقع، تنها راه صددرصد مطمئن برای پاک‌سازی همه اطلاعات موجود روی گوشی‌ها، نابود کردن گوشی است، اما بدیهی است که نابود کردن گوشی وقتی قصد استفاده مجدد از آن را دارید، جزو گزینه‌ها نیست. در مطلبی که در **این لینک** آمده، Factory Reset یکی از مهندسان اندروید پیشنهاد می‌کند که برای پاک‌سازی موثر، محتوای گوشی خود را پیش از رمزگذاری کنید. رمزگذاری، حالت پیش‌فرض روی اکثر گوشی‌های امروزی است، اما اگر نبود می‌توانید برای فعال Encrypt این گزینه (Security) بروید، سپس در قسمت امنیت (Settings) کردن آن ابتدا به بخش تنظیمات را فعال کنید. به این ترتیب وقتی گوشی را به تنظیمات اولیه برمی‌گردانید، کلید (Phone before resetting) رمزگذاری گم می‌شود و خواندن همه داده‌های پاک‌نشده غیرممکن خواهد شد.

امنیت ابتدایی را روی گوشی‌ها اعمال کنید

تمهیداتی برای تامین امنیت گوشی‌ها وجود دارند که در هر شرایطی مهم و کاربردی‌اند؛ هم در شرایطی که اینترنت قطع است و قصد مستندسازی دارید، هم در هر شرایط دیگری. در اینجا به منابع دیگری از سازمان‌های دیگر لینک داده‌ایم:

- [Security in a Box](#)
- [Electronic Frontier Foundation](#)
- [Digital First Aid](#)
- [Association for Progressive Communications](#)
- [Rory Peck Trust](#)
- [Freedom of the Press Foundation \(Security\)](#)
- [Freedom of the Press Foundation \(Police\)](#)

حتما می‌دانید که هیچ ابتکاری نمی‌تواند صددرصد را تضمین کند، اما به هر حال به بعضی از راهکارهای کلیدی اشاره می‌کنیم:

- مطمئن شوید که محتوای گوشی‌تان رمزگذاری شده است. رمزگذاری روی گوشی‌های جدیدتر به صورت پیش‌فرض فعال است. اگر در مورد وضعیت رمزگذاری گوشی‌تان مطمئن نیستید، بخش تنظیمات امنیتی گوشی‌تان را چک کنید.
- سیستم عامل گوشی‌تان را مرتب به‌روزرسانی (آپدیت) کنید. با به‌روزرسانی مرتباً، بسیاری از حفره‌های امنیتی برطرف می‌شوند.
- اپلیکیشن‌های مهم موجود روی گوشی‌تان (از جمله اپلیکیشن‌های پیام‌رسانی) را مرتباً آپدیت کنید.

- برای گوشی‌تان رمز عبور محکمی بگذارید که دست‌کم از ۶ عدد تشکیل شده است و امکان ورود با لمس انگشت یا اسکن چهره را در آن غیرفعال کنید.
- برای صفحه گوشی‌تان تایمر قفل شدن بگذارید تا در صورتی که بیش از چند دقیقه بی‌استفاده ماند، به صورت خودکار قفل شود.
- و پیشینه موقعیت‌های مکانی را غیرفعال (Location Services) سرویس‌های مرتبط با موقعیت مکانی کنید. گزینه‌های مرتبط با اسکن بلوتوث و وای‌فای را هم غیرفعال کنید. وضعیت دسترسی به موقعیت مکانی را برای هر یک از اپلیکیشن‌هایی که روی گوشی دارید هم بررسی کنید.
- وقتی به بلوتوث یا وای‌فای نیازی ندارید، حتماً آن‌ها را غیرفعال کنید تا از رهگیری احتمالی گوشی‌تان پیش‌گیری کنید.
- وقتی به گوشی‌تان نیاز ندارید، خاموش کنید.

اپلیکیشن‌های مفید مستندسازی را نصب کنید

برای ثبت عکس و ویدئو می‌توانید از اپلیکیشن‌های پیش‌فرض موجود روی گوشی‌تان یا از اپلیکیشن‌هایی که در زمینه استفاده کنید که هم امکان ثبت و استخراج داده‌ها و - **ProofMode** مستندسازی کمی تخصصی‌تر کار می‌کند - مثل فراداده‌ها را فراهم می‌کند، هم امکانات دیگری نظیر تایید هویت، رمزگذاری و گالری‌های امن را دارد.

(open-source) است که اپلیکیشن متن‌باز **OONI Probe** یکی از اپلیکیشن‌های مفید در زمان خاموشی اینترنت است و با اجرا روی گوشی شما به‌طور مستمر وب‌سایت‌ها و پلتفرم‌های فیلترشده را چک می‌کند. این اپلیکیشن می‌تواند به شما نشان دهد که سایت‌ها کجا، کی، چگونه و از سوی چه کسانی فیلتر می‌شوند. لطفاً پیش از استفاده از این اپلیکیشن مطمئن شوید که به **خطرات احتمالی** آن آگاهی پیدا کرده‌اید.

هنوز مطمئن نیستید که از چه اپلیکیشن‌هایی برای مستندسازی استفاده کنید؟ **این‌جا در راهنمای آموزشی‌مان** به برخی سوالات راهگشا پاسخ داده‌ایم.

بعضی از اپلیکیشن‌های روزمره را نصب کنید

این‌که روی گوشی خود داده‌های محدودی داشته باشید اما از چند اپلیکیشن تخصصی استفاده کنید، می‌تواند شک‌برانگیز باشد. برای این‌که گوشی شما یک گوشی معمولی به نظر برسد، چند اپلیکیشن معمولی روزمره را هم نصب کنید که استفاده از آن‌ها در محل زندگی‌تان رایج است (حتماً آن‌ها را از منابع معتبر دانلود کنید) و برای عادی نشان دادن گالری عکس‌هایتان هم چند عکس بی‌خطر بگیرید و در آن ذخیره کنید.

برای اپلیکیشن‌های شبکه‌های اجتماعی، شاید بهتر باشد که حساب‌های کاربری جدیدی ایجاد کنید و روی گوشی‌تان به آن‌ها وصل شوید. البته باید به خاطر داشته باشید که ایجاد حساب‌های جعلی، تخطی از قوانین این پلتفرم‌ها محسوب می‌شود و شرایط تایید هویت در برخی از این پلتفرم‌ها هم ایجاد حساب‌های جعلی را دشوار می‌کند. گذشته از این‌ها، شما باید زمان قابل توجهی را صرف تولید محتوا و افزودن دوستان در این حساب‌های جدید بکنید، که می‌تواند پرحمت باشد.

نصب کردن اپلیکیشن‌ها وقتی اینترنتی وجود ندارد

بدیهی است که دانلود و نصب اپلیکیشن‌ها وقتی دسترسی به اینترنت وجود ندارد، دشوار است. اگر احتمال خاموشی اینترنت می‌رود، باید اپلیکیشن‌های مورد نیازتان را پیش از قطعی اینترنت دانلود کنید.

(apk.) یک استراتژی که می‌تواند به شما و دیگران پس از قطعی اینترنت هم کمک کند این است که بسته اندرویدی مرتبط با اپلیکیشن‌ها را از منابع معتبر دانلود کنید و آن را روی حافظه گوشی یا فلش مموری داشته باشید. داشتن این به صورت آفلاین به شما این امکان را می‌دهد که در هنگام خاموشی اینترنت هم بتوانید آن را با دیگران APK فایل‌های به اشتراک بگذارید.

به APK رابطی برای مبادله فایل‌های F-Droid اگرچه خودمان هنوز فرصت امتحان کردن آن را نداشته‌ایم، اما اپلیکیشن صورت آفلاین ارائه می‌کند. از این‌جا می‌توانید راهنمای آن را ببینید.

برای به اشتراک گذاری آفلاین F-Droid تصویر: رابط اپلیکیشن

اطلاعات شخصی واقعی یا حساس خود را روی گوشی نگه ندارید

سعی کنید از این گوشی‌تان فقط برای مستندسازی استفاده کنید. برای ایمیل، تماس‌های تلفنی یا پیام‌رسانی به دوستان‌تان یا کنشگرانی که می‌دانید ممکن است در معرض خطر قرار گیرند، از این گوشی استفاده نکنید. گوشی مختص مستندسازی را به هیچ‌یک از حساب‌های واقعی و اصلی خود وصل نکنید.

از این امکانات برای پنهان کردن محتوا استفاده کنید

اگر کسی قصد بازرسی شما و گوشی‌تان را دارد، شاید بهتر باشد اهداف واقعی خود را پنهان کنید و یافتن محتوای موجود در گوشی را دشوارتر کنید. در شرایطی که قرار است گوشی شما به صورت سریع و دم‌دستی مورد بازرسی قرار گیرد، می‌توانید از این تاکتیک‌ها استفاده کنید:

- نام و آیکون‌های میان‌بری که برای دسترسی به اپلیکیشن‌ها روی گوشی‌تان وجود دارد را با استفاده از یک تغییر دهید **Nova Launcher** اپلیکیشن لانچر مانند.
- برای **Private Mode** از یکی از امکانات حریم خصوصی که روی گوشی وجود دارد استفاده کنید. مثلاً برای گوشی‌های ال‌جی **Content Lock** گوشی‌های سامسونگ و
- درون هر فولدری، جلوی ورود محتوای آن فولدر به بخش "nomedia." قرار دادن فایل‌های خالی با نام «گالری» را خواهد گرفت. اگر حتی پس از قرار دادن این فایل، همچنان محتوای فولدر در گالری‌تان نمایش را پاک‌سازی کنید. این ترفند ممکن است روی همه گوشی‌ها به یک **Gallery cache** داده می‌شود، باید شکل کار نکند.

شما می‌توانید با استفاده از یک اپلیکیشن مدیریت فایل، فولدرهای مخفی ایجاد کنید. فولدرهایی که نامشان با نقطه (.) شروع می‌شود، مخفی خواهند بود. انتقال فایل به این فولدرهای مخفی را یا خودتان باید انجام دهید یا اگر از یک اپلیکیشن استفاده می‌کنید، می‌توانید در تنظیمات اپلیکیشن مسیر ذخیره‌سازی آن را **Open Camera** تصویربرداری نظیر را در بخش تنظیمات غیرفعال کرده‌اید تا فایل‌های مخفی **Show Hidden Files** مشخص کنید. مطمئن شوید که گزینه نمایش داده نشوند.

محتوا را فقط در **Eyewitness to Atrocities** یا **Tella** برخی از اپلیکیشن‌های تخصصی مستندسازی، مانند گالری‌های رمزگذاری شده جداگانه‌ای که محتویات آن فقط از درون اپلیکیشن قابل دسترسی است، ذخیره کنید. چنین اقدامی می‌تواند دسترسی به آن‌ها را برای کسانی که گوشی‌تان را بازرسی می‌کنند، دشوارتر کند. ذخیره‌سازی محتوا در این «گالری‌های امن» نیازمند یک رمز عبور جداگانه است تا حتی وقتی گوشی‌تان قفل نیست هم محتویات آن رمزگذاری شده بماند.

نکات مهمی درباره پنهان کردن محتویات گوشی

لطفا در نظر داشته باشید که تکنیک‌هایی که پیش‌تر به آن‌ها اشاره کردیم شاید برای رها شدن از دست کسی که وقت زیادی صرف بازرسی گوشی‌تان نمی‌کند کافی باشد، اما نمی‌تواند به‌طور موثری محتویات گوشی‌تان را از چشم کسی که مصمم است داده‌های مخفی شما را بیابد، دور نگه دارد.

این نکته را هم مد نظر داشته باشید که برخی از کشورها ممکن است قوانینی برای محدود کردن استفاده از اپلیکیشن‌های امنیتی مرتبط با رمزگذاری یا پاک‌سازی داده‌ها داشته باشند یا حتی آن را تحت پیگرد قضایی قرار دهند. در چنین شرایطی، استفاده از این اپلیکیشن‌ها و ترفندها، ممکن است از نگاه مقام‌های مسئول «تلاش برای از بین بردن شواهد» یا «مخدوش کردن روند تحقیقات» تلقی شود و جرمی قابل پیگرد باشد. اگر درباره قوانین مرتبط با این موضوع در کشورتان سوالی دارید، این نقشه جامع (مربوط به سال ۲۰۱۷) می‌تواند نقطه شروع خوبی باشد.

راه‌اندازی امکان به‌اشتراک‌گذاری (هم‌رسانی) آفلاین

ممکن است پس از ثبت و ضبط تصاویر به اینترنت دسترسی نداشته باشید، اما همچنان بخواهید بخشی از این داده‌ها را از گوشی‌تان خارج کنید؛ به دلایل امنیتی، یا برای آزاد کردن فضا در صورت محدود بودن حافظه، یا به هدف به‌اشتراک‌گذاری با دیگران. خالی کردن مرتب گوشی به شما کمک می‌کند که میزان اطلاعات بربادرفته یا لو رفته در صورت ضبط و مصادره گوشی‌تان را به حداقل برسانید.

حتی اگر نمی‌توانید به اینترنت وصل شوید، همچنان می‌توانید به صورت محلی با وای‌فای یا بلوتوث به دستگاه‌های دیگری متصل به وای‌فای. معمولا گوشی‌ها اپلیکیشن یا رابطی برای **USB** متصل شوید، مثلا یک گوشی دیگر یا یک درایو (OTG) در حرکت **USB** اتصال و انتقال داده‌ها دارند. اگر گوشی شما هم چنین امکانی را فراهم می‌کند، می‌توانید یک یا یک دستگاه دیگر منتقل شود **OTG** را هم به آن وصل کنید تا محتویات گوشی به درایو

درباره جزئیات این روش‌ها در دو راهنمای «به‌اشتراک‌گذاری و برقراری ارتباطات در هنگام خاموشی اینترنت» و «ویدئو به مثابه شاهد: ابزارهای فنی و انتقال فایل‌ها» به تفصیل گفته‌ایم.

پیش از آن‌که در شرایط بحرانی قرار بگیرید، تمرین کنید

اگر به اینترنت دسترسی دارید، همین حالا گوشی‌تان را آماده کنید. سعی کنید با استفاده هر روزه از اپلیکیشن‌ها، بهره‌گیری از آن‌ها را در شرایطی که هیچ نگرانی امنیتی وجود ندارد، تمرین کنید. به این ترتیب با زیر و بم کار آشنا خواهید شد و استفاده از این اپلیکیشن‌ها برای شما آسان خواهد شد. کاری کنید که اصول پایه‌ی امنیت، روال معمول و پیش‌فرض شما باشد. در این صورت وقتی در موقعیتی بحرانی قرار گرفتید که دغدغه‌های دیگری را هم ممکن است با خود به همراه بیاورد، همه کارهای لازم را به سادگی انجام خواهید داد.

پست بعدی مجموعه را ببینید: آیا باید از این اپلیکیشن مستندسازی استفاده کنم؟

آیا باید از این اپلیکیشن مستندسازی استفاده کنم؟

اپلیکیشن‌های بسیاری وجود دارند که می‌توانید از آن‌ها برای ثبت تصاویر و ویدئویی استفاده کنید؛ از اپلیکیشن **Dorbin** و **Eyewitness to Atrocities** و **Tella** و **ProofMode** پیش‌فرض گوشی گرفته تا اپلیکیشن‌های تخصصی‌تری مثل که برخی از آن‌ها امکاناتی دارند که فقط با دسترسی به اینترنت فراهم می‌شوند. بنابراین به خاطر داشته باشید که برخی از امکانات این اپلیکیشن‌ها در زمان خاموشی اینترنت ممکن است قابل استفاده نباشند.

ما نمی‌توانیم بگوییم که مشخصاً کدام اپلیکیشن برای شما مناسب‌تر است، چون پاسخ به این سوال کاملاً بستگی به موقعیت شما، نیاز هایتان و خطراتی دارد که با آن‌ها مواجه‌اید. (برای درک بهتر «ارزیابی خطرات و تهدیدها» می‌توانید به این (پست و بلاگی مراجعه کنید

وقتی ارزیابی خطرات و تهدیدها را انجام دادید، با سوالات راه‌گشایی که در ادامه آمده می‌توانید ببینید کدام اپلیکیشن مستندسازی تصویری، بهتر از دیگران به کارتان می‌آید.

چه کسانی این اپلیکیشن را ساخته‌اند و آیا من به آن‌ها اعتماد دارم؟

همیشه باید توجه ویژه‌ای به سازندگان اپلیکیشن‌هایی که روی گوشی و سیستم‌های دیگر دانلود و نصب می‌کنید داشته باشید. آیا به آن‌ها اعتماد می‌کنید که شما را خواسته یا ناخواسته در معرض خطر قرار ندهند؟

در این‌جا نکاتی آمده که باید مد نظر قرار دهید

- آیا سازندگان این اپلیکیشن خوش‌نامند؟ آدم‌های دیگری که در شبکه و گروه‌تان دارید درباره آن‌ها و ابزارهایی که ساخته‌اند چه می‌گویند؟

- آیا سازندگان این اپلیکیشن‌ها آسیب‌پذیرند؟ در نظر داشته باشید که با توجه به موقعیتی که دارند، تا چه اندازه ممکن است راضی به تحویل داده‌های شما شوند یا با ایجاد «در پشتی» به مقام‌های مسئول امکان دسترسی به داده‌های کاربران را بدهند و اینکه تابه‌حال این کار را کرده‌اند یا خیر؟
- داده‌های کاربران این اپلیکیشن در کدام کشورها ذخیره می‌شوند و در حوزه قضایی آن کشورها چه قوانینی درباره حراست از داده‌ها یا تحویل آن‌ها وجود دارد؟
- آیا مسئولیت نگهداری اپلیکیشن هم با سازندگان آن است؟ اگر آن‌ها مسئول نگه‌داری نباشند، احتمال هک شدن و نفوذ به آن‌ها با هدف قرار گرفتن حفره‌های امنیتی، افزایش می‌یابد. وبسایت سازندگان اپلیکیشن یا صفحه اپلیکیشن در گوگل‌پلی را چک کنید و ببینید آخرین نسخه آپدیت‌شده این اپلیکیشن مربوط به چه تاریخی است؟
- سازنده یا سازندگان اپلیکیشن تا چه اندازه در کار خود جاافتاده‌اند و آیا می‌توانند این اپلیکیشن را در طول زمان پایدار نگه دارند؟
- است؟ احتمال کشف و رفع مشکلات امنیتی احتمالی در (open-source) آیا این اپلیکیشن متن‌باز اپلیکیشن‌های متن‌باز بالاتر است چون موشکافانه می‌شوند. آیا سازندگان اپلیکیشن درباره کارآمدی و امنیت آن شفافیت دارند؟
- سازندگان اپلیکیشن چه انگیزه‌ها و مشوق‌هایی برای کارشان دارند و این انگیزه‌ها و مشوق‌ها چه تاثیری بر اعتبار آن‌ها دارند؟ مثلاً آیا آن‌ها ماموریت ویژه‌ای دارند؟ به دنبال کسب سود هستند؟ از حمایت سرمایه‌گذاران خاصی برخوردارند؟
- اگرچه همواره نمی‌تواند نشانه مستقیمی در تایید اعتبار یک اپلیکیشن باشد، هزینه استفاده از یک اپلیکیشن می‌تواند نکته مهمی باشد که باید مد نظر داشت. برخی اپلیکیشن‌ها هزینه اشتراک بالایی دارند یا بابت هر ویدئو مبلغی از کاربر می‌گیرند.

مراجعه کنید EFF برای دریافت اطلاعات بیشتر درباره دفاع شخصی در برابر تجسس به راهنمای

این اپلیکیشن از کجا قابل دانلود است؟

شما همواره باید اپلیکیشن‌های مورد استفاده خود را از وبسایت‌ها یا منابع معتبر دانلود کنید. حتی اگر درباره اعتبار و امنیت یک اپلیکیشن مشخص تحقیقات جامعی انجام داده‌اید، اپ‌استورهای مرموز همچنان ممکن است فریب‌تان دهند و نسخه‌های جعلی اپلیکیشن‌ها را در برابرتان بگذارند که اهداف مخربی دارند. به عنوان مثال، سال گذشته یک سازمان فعال هشدار داد که برخی وبسایت‌های مشکوک مشغول بازاریابی برای اپلیکیشنی به SMEX در زمینه حقوق دیجیتال به نام «واتس‌آپ پلاس» هستند (برای شفاف‌سازی باید تاکید کنیم که واتس‌آپ پلاس محصول واتس‌آپ نیست) که به طور بالقوه ممکن است مشغول ذخیره‌سازی و فروش داده‌های کاربران باشد یا گوشی‌هایی که این اپلیکیشن روی‌شان نصب شده را در معرض حملات هکرها قرار دهد.

برخی از برنامه‌نویسان و اپلیکیشن‌سازانی که دغدغه امنیت دارند حتی کلیدهای رمزگذاری‌شده‌ای در اختیار کاربران قرار می‌دهند که با بهره‌گیری از آن‌ها می‌توان اصلت اپلیکیشن‌ها را بررسی کرد. آن‌ها معمولاً راهنمایی هم برای شرح چگونگی بررسی و تایید این امضاهای دیجیتال ارائه می‌کنند.

داده‌های شما کجا ذخیره می‌شوند؟

برخی از اپلیکیشن‌های مستندسازی، داده‌های شما را فقط روی گوشی خودتان ذخیره می‌کنند، در حالی که بعضی دیگر علاوه بر گوشی، داده‌های کاربر را در جایی دیگر هم ذخیره می‌کنند. در بیشتر موارد این بستگی به طراحی و اهداف یک کپی از تصاویر را به یک پایگاه Eyewitness to Atrocities اپلیکیشن مورد نظر دارد. مثلاً اپلیکیشن

می‌فرستد تا سازندگان آن بتوانند زنجیره مالکیت فایل‌ها و اصالت محتوای آن‌ها را Lexis Nexis ذخیره‌سازی به نام تایید کنند. شما فقط در صورتی می‌توانید تصاویر و فایل‌های چندرسانه‌ای را از گالری رمزگذاری‌شده درون این اپلیکیشن ذخیره شده باشد Lexis Nexis خارج کنید که پیش از آن - برای حراست از موجودیت و امنیت فایل‌ها - در سرورهای

این کاملاً به شما و کارتان بستگی دارد که مشخص کنید می‌خواهید تصاویری که ثبت کرده‌اید فقط روی گوشی‌تان ذخیره شود یا می‌خواهید آن را جایی دور از دسترس که در کنترل خودتان است هم ذخیره کنید (امکانی که اپلیکیشن فراهم می‌کند) یا حتی شاید بخواهید آن را برای سازمان یا پلتفرم مشخصی هم بفرستید که پیش‌تر اجازه دسترسی و استفاده از تصاویر را به آن‌ها داده‌اید. به خاطر داشته باشید که در زمان قطعی اینترنت نمی‌توانید بلافاصله آن‌چه ثبت کرده‌اید را برای کسی یا جایی بفرستید، بنابراین به اپلیکیشن نیاز دارید که دست‌کم به صورت موقت امکان ذخیره‌سازی محلی (و ترجیحاً تهیه نسخه بک‌آپ) را هم به شما بدهد. (برای دریافت اطلاعات بیشتر درباره بک‌آپ گرفتن یا همان نسخه (پشتیبانی از موبایل بدون دسترسی به اینترنت، این راهنما را بخوانید

اگر داده‌های شما قرار است در جای دیگری هم ذخیره شود، باید اطلاعات لازم درباره کشورهای میزبان را کسب کنید. این داده‌ها در آن کشورها تا چه اندازه آسیب‌پذیرند؟ چه در برابر احکام دادگاهی چه از راه‌های دیگر. اگر داده‌های شما در آن کشورها لو برود چه خطراتی متوجه شما خواهد بود؟ این سوالاتی است که باید پیش از ذخیره‌سازی داده‌ها، پاسخ‌شان را داشته باشید.

آیا این اپلیکیشن تصاویر من را رمزگذاری می‌کند؟

امکان رمزگذاری فایل‌ها یا ذخیره‌سازی رمزگذاری‌شده Eyewitness Atrocities و Tella بعضی اپلیکیشن‌ها مثل محتوا را فراهم می‌کنند که مستقل از گالری اصلی گوشی و متد رمزگذاری آن است. دلیلش این است که داده‌ها و فراداده‌ها هرگز بدون رمزگذاری نمانند مگر در شرایطی که از درون اپلیکیشن و با وارد کردن رمز عبور به آن (Metadata) دسترسی پیدا کنید. به عبارت دیگر یعنی حتی اگر قفل گوشی‌تان باز باشد، اپلیکیشن مستندسازی شما رمزگذاری‌شده باقی خواهد ماند. به این ترتیب سطح بالاتری از امنیت برای اپلیکیشن مستندسازی شما فراهم می‌شود.

اگر تنظیمات اپلیکیشن شما به‌گونه‌ای است که به محض بازبازی دسترسی به اینترنت فایل‌های تصویری شما را به مکانی دیگر منتقل و در آن‌جا ذخیره می‌کند، این نکته را هم مد نظر قرار دهید که فایل‌ها در زمان انتقال و نیز در زمان ذخیره این امکان را فراهم می‌کند EyeWitness شدن در مکان دیگر، رمزگذاری‌شده می‌مانند یا نه. به عنوان مثال، اپلیکیشن

این نکته را هم به خاطر داشته باشید که اگرچه در بسیاری از نقاط جهان رمزگذاری کاملاً قانونی است، بعضی کشورها ممکن است آن را محدود کنند یا حتی تحت پیگرد قضایی قرار دهند. (بر اساس اطلاعات سال ۲۰۱۷) نقطه آغاز خوبی برای پاسخ‌گویی به سوالاتان درباره قوانین مرتبط با رمزگذاری در کشورهای گوناگون است.

آیا این اپلیکیشن فراداده‌های مهم را هم (بدون دسترسی به اینترنت) ثبت می‌کند؟

داده‌ای است که اطلاعات عکس یا ویدئوی شما را تشریح می‌کند: زمان، تاریخ و موقعیت مکانی (Metadata) فراداده ثبت تصاویر، همه در فراداده ذخیره می‌شوند. این اطلاعات برای تشخیص، درک و تایید هویت و صحت‌سنجی عکس یا ویدئویی که به عنوان مدرکی از رویداد خاصی تهیه شده، بسیار ارزشمند است. در شرایط خاموشی اینترنت، توانمندی یک اپلیکیشن برای جمع‌آوری فراداده‌های خاص به صورت اتوماتیک و یا میسر کردن امکان اضافه کردن آسان اطلاعات توصیفی مرتبط با مکان، بسیار مفید است؛ به این خاطر که در صورت قطعی اینترنت ممکن است شما برای مدتی

طولانی نتوانید آنچه مستند کرده‌اید را با کسی هم‌رسان کنید (و در این بازه زمانی ممکن است جزئیات مرتبط با شرایط (موجود در لحظه را از یاد ببرید).

ویژگی‌های تقویت‌شده‌ای برای ثبت فراداده‌ها دارند و ProofMode اکثر اپلیکیشن‌های تخصصی مستندسازی مانند فراداده‌هایی که جمع‌آوری و ثبت می‌کنند نسبت به آنچه در اپلیکیشن‌های دوربین پیش‌فرض روی گوشی‌ها ثبت می‌شوند، به طور چشم‌گیری بیشتر است. فراداده‌های تقویت‌شده می‌توانند داده‌های مرتبط با حسگر دوربین‌ها، سیگنال‌های بلوتوث یا وای‌فای موجود پیرامون، داده‌های مرتبط با دستگاه ثبت‌کننده، الگوریتم رمزگذاری و اطلاعات فراهم‌شده از سوی کاربر را در بر بگیرند. همه این موارد به تایید هویت و صحت‌سنجی ویدئو در آینده کمک می‌کنند

این نکته را به خاطر داشته باشید که در شرایط خاموشی اینترنت، شما به اپلیکیشنی نیاز دارید که برای تولید یا ثبت فراداده‌ها، لزوماً نیازی به انتقال داده‌ها نداشته باشد. برخی اپلیکیشن‌ها ممکن است به جای حسگرهای سخت‌افزاری، متکی به اینترنت باشند تا بتوانند فراداده‌های خاص را گردآوری و ثبت کنند. به عنوان مثال، اگر داده‌های مرتبط با موقعیت مکانی از روی دستگاه ثبت شده باشند، فراداده‌ها ممکن است فقط آخرین موقعیت مکانی که اتصال اینترنتی دستگاه برقرار بوده را نشان دهند، به جای این‌که موقعیت مکانی درست و واقعی سخت‌افزار را نشان دهند. در حالت ایده‌آل، اپلیکیشن مستندسازی شما باید این قابلیت را داشته باشد که بتوانید فراداده‌ها را به‌صورت محلی و بدون دسترسی به اینترنت هم و همه فرم‌های موجود را هم ذخیره کند (Tella در اپلیکیشن Offline Mode ذخیره کنید (مانند

آیا می‌توانم از داده‌های موجود روی اپلیکیشن، خروجی بگیرم؟

بسته به این‌که هدف‌تان از مستندسازی چه باشد، ممکن است قابلیت خروجی گرفتن از مستندهای ویدئویی و فراداده مرتبط با آن در اپلیکیشن، برای کارتان حیاتی باشد، آن هم در فرمتی که مختص آن اپلیکیشن خاص نیست. یعنی باید بتوانید این فایل‌های رسانه‌ای و فراداده‌ی آن را در محیط‌های خارج از این اپلیکیشن هم باز کنید و ببینید

قابلیت خروجی گرفتن یعنی این‌که شما و دیگران برای دسترسی به فایل‌های مستند شده، وابسته به یک اپلیکیشن خاص نیستید و این برای مراحل آینده و کار روی محتوا امکانات بیشتری به شما می‌دهد

این نکته را هم در ذهن داشته باشید که برخی از فراداده‌ها ممکن است بدون دسترسی به پایگاه‌های داده خاص یا نمودارهای تبدیل فرمت برای تفسیر اعداد، قابل خواندن نباشند. (به عنوان مثال، در مورد شناسه‌های برجک‌های موبایل یا شبکه‌های وای‌فای)

این نکته را هم در نظر داشته باشید که برخی از اپلیکیشن‌ها ممکن است زنجیره نگه‌داری از فایل‌ها را بسته نگه دارند و امکان خروجی گرفتن را به کاربران ندهند و حتی در بعضی دیگر از اپلیکیشن‌ها امکان خروجی گرفتن از ابتدا در ذهن طراحان‌اش نبوده باشد

ممکن است تا زمانی که فایل‌تان را Atrocities و Eyewitness این نکته را هم باید بدانید که برخی اپلیکیشن‌ها مانند روی یک سرور دور از دسترس آپلود نکرده‌اید، امکان خروجی گرفتن را به شما ندهند (که برای انجام چنین کاری طبعاً نیاز به دسترسی به اینترنت دارید) و برخی اپلیکیشن‌ها هم اگرچه امکان خروجی گرفتن از فایل‌های رسانه‌ای را می‌دهند، (این امکان را برای فراداده‌ها غیرفعال کرده‌اند (به غیر از فراداده‌ای که در دل فایل‌ها موجود است

اگر نیاز به خروجی گرفتن دارید، در حالت ایده‌آل اپلیکیشن شما باید امکان تهیه یک نسخه خروجی بدون هیچ‌گونه تغییر و تحول را بدهد و همین‌طور یک کپی از فراداده در فرمت متنی خوانا و استاندارد

در گالری این اپلیکیشن به صورت رمزگذاری شده ذخیره می‌شود، اما می‌توان Tella به عنوان مثال فراداده‌های اپلیکیشن هم از آن گرفت CSV خروجی در فرمت

گذشته از این، در هنگام خاموشی اینترنت، لازم است بتوانید گزینه‌هایی برای خروجی گرفتن به اپلیکیشن‌های آفلاین یا دیگر سرویس‌های مستقل از اینترنت هم داشته باشید. بیشتر اپلیکیشن‌ها نوعی از هم‌رسانی را با تعبیه دکمه‌ای نظیر فراهم می‌کنند که با کلیک روی آن منوی هم‌رسانی باز می‌شود؛ که در ابزارهای اندرویدی به فهرستی از Share اپلیکیشن‌هایی می‌رسد که می‌توانند آن فرمت خاص از داده‌ها را باز کنند

متأسفانه توسعه‌دهندگان اپلیکیشن‌ها می‌توانند منوی هم‌رسانی خود را به دلخواه تغییر دهند و به همین خاطر میان اپلیکیشن‌ها لزوماً هماهنگی وجود ندارد

(File) برای حجم‌های بزرگتری از داده، ممکن است راه‌حل بهینه این باشد که از طریق یک اپلیکیشن مدیریت فایل به فایل‌های ذخیره شده دسترسی داشته باشید، اگرچه با این روش ممکن است نتوانید به فراداده ذخیره شده (Manager) در پایگاه داده آن اپلیکیشن دسترسی داشته باشید. همچنین، این گزینه برای اپلیکیشن‌هایی که راهکار خودشان را برای دسترسی به «گالری‌های امن» فراهم می‌کنند، وجود ندارد، چرا که فایل‌ها به صورت رمزگذاری شده ذخیره می‌شوند. درون اپلیکیشن تعبیه شود (Sharing) برای چنین اپلیکیشن‌هایی لازم است که قابلیت هم‌رسانی

پست بعدی مجموعه را ببینید: نگهداری تصاویر قابل تایید در زمان خاموشی اینترنت

نگهداری تصاویر قابل تایید در زمان خاموشی اینترنت

مدافعان حقوق بشر، کاوشگران و پژوهشگران و روزنامه‌نگاران، عموماً به گزارش‌های مستند دست اولی متکی‌اند که به دست شاهدان عینی تصویربرداری شده است، تا بتوانند رسالت نظارت و گزارشگری خود را به انجام برسانند و موارد نقض حقوق بشر را مستند کنند. آن‌ها برای حصول اطمینان از این‌که بر اساس اطلاعات درست و دقیق اقدام می‌کنند، قدم‌هایی برمی‌دارند که سنجش اصالت و تایید صحت مستندات دریافتی‌شان را ممکن می‌سازد؛ فرآیندی که می‌تواند بسیار پرزحمت و زمان‌بر باشد

به عنوان فردی که مستندسازی می‌کند، اقدامات ساده‌ای وجود دارند که شما با انجام آن‌ها می‌توانید فرآیند درستی‌سنجی فایل‌ها و مستندات خود را برای دیگران ساده‌تر کنید، تا بتوان به موقع و به شیوه‌ای موثر از آن استفاده کرد. این قدم‌های مهم در زمان خاموشی اینترنت اهمیت بیشتری می‌یابند

این موارد را در نظر بگیرید:

- اگر نتوانید بلافاصله فایل‌های خود را آپلود کنید، تاریخ انتشار و اطلاعات موقعیت مکانی منتشر شده در شبکه‌های اجتماعی نمی‌تواند کمکی به سنجش اصالت بکند و تایید کند که ویدیوی شما در روز مشخصی یا پیش از آن یا در موقعیت مکانی خاصی تصویربرداری شده است

- اگر دیگران هم نتوانند فایل‌های خود را آپلود کنند، ممکن است در مجموع تعداد فایل‌های مستند موجود که می‌تواند راهی برای تایید اصالت ویدئوی شما باشد کم باشد.
- اگر لازم باشد ویدئوی خود را چندین بار دست به دست کنید تا به مقصد نهایی برسد، ممکن است رهگیری منبع ویدئو برای دیگران دشوارتر شود.
- اگر لازم باشد که ویدئوی اصلی را از روی گوشی‌تان به دلایل امنیتی یا کمبود حافظه دستگاه بدون آن‌که نسخه پشتیبان (بک‌آپ) آن را روی کلاود قرار داده باشید حذف کنید، یا اگر لازم شود که از شر موبایل‌تان خلاص شوید، تایید اصالت ویدئو احتمالاً دشوارتر خواهد شد.
- اگر جزئیات مرتبط با ویدئویی خاص را فراموش کنید یا اپلیکیشنی که از آن بهره می‌گیرید بدون دسترسی به اینترنت قادر به ذخیره‌سازی فراداده‌ها نباشد، دیگران ممکن است در تایید اصالت آن با مشکلاتی مواجه شوند.

ترفندهایی که در ادامه آورده‌ایم به شما کمک خواهند کرد تا در جریان خاموشی اینترنت بتوانید از ویدئوی خود حراست کنید تا قابلیت دسترسی و کارکرد آن به عنوان یک فایل مستند در آینده، حداکثری باشد.

جزئیات کمک‌کننده به تایید اصالت ویدئو را فراهم کنید یا از آن‌ها تصویربرداری کنید

تلاش کنید جزئیاتی را در ویدئوی خود بگنجانید تا کار پژوهشگران و روزنامه‌نگاران را در آینده برای تایید اصالت ویدئو و تشخیص زمان و مکان آن آسان‌تر کند. می‌توانید از مکان‌های شناخته‌شده و افق شهر و نشانه‌های خیابان‌ها و پلاک ماشین‌ها، ورودی مغازه‌ها، پرچم‌ها و ساعت‌ها و صفحات روزنامه‌ها برای این منظور استفاده کنید. شما همچنین می‌توانید اطلاعات پایه نظیر نام و اطلاعات تماس خودتان (در صورت امن بودن چنین کاری) و ساعت، تاریخ و اطلاعات جی‌پی‌اس و موقعیت مکانی را روایت کنید، یا این‌که این‌ها را روی تکه کاغذی بنویسید و از آن فیلم بگیرید. هرچه جزئیاتی که فراهم می‌کنید بیشتر باشد، کار کسی که می‌خواهد اصالت ویدئو را تایید کند حتی اگر شما را نشناسد یا نداند ویدئو از کجا آمده است، آسان‌تر خواهد شد. نکات مرتبط با بهترین روش‌ها در ثبت، ضبط، ذخیره‌سازی و هم‌رسانی را از [این‌جا](#) ببینید.

توصیف و توضیح / فراداده اضافه کنید

از یکی از اپلیکیشن‌های فراوان مستندسازی بهره بگیرید که فراداده پیشرفته را ثبت می‌کنند و اطلاعات فنی را از روی گوشی شما می‌گیرند و به شما این امکان را هم می‌دهند که بتوانید توضیحات تکمیلی خود را به آن بیفزایید. این نکته را مد نظر داشته باشید که در جریان خاموشی و قطعی اینترنت، شما به اپلیکیشنی نیاز دارید که برای ضبط و ذخیره‌سازی فراداده نیازی به دسترسی به اینترنت نداشته باشد. برای اطلاعات بیشتر درباره نحوه انتخاب اپلیکیشن مناسب، می‌توانید مطلب [«آیا باید از این اپلیکیشن مستندسازی استفاده کنم؟»](#) را مطالعه کنید.

ذخیره شده‌اند ProofMode تعدادی از فراداده‌هایی که با

حتی اگر از اپلیکیشنی تخصصی برای مستندسازی استفاده نمی‌کنید هم می‌توانید اطلاعات تکمیلی را به شکل یادداشت، نقشه یا عکس به موبایل‌تان اضافه کنید. با استفاده از اپلیکیشن مدیریت فایل دلخواه خود می‌توانید ویدئوها را مرتب کنید و اطلاعات تکمیلی را به آن بیفزایید.

مهمترین اطلاعات تکمیلی یک ویدئو، زمان تصویربرداری، مکانی که واقعه در آن رخ داده و منبع آن است (که می‌تواند (نام و اطلاعات تماس خودتان باشد، در صورتی که اضافه کردن آن امنیتتان را به خطر نیندازد

فراداده را استخراج کنید و آن را به همراه ویدئو (که می‌توانید همه آن‌ها را در یک فایل زیپ قرار دهید) سپس با شخص یا اشخاصی که می‌خواهید به اشتراک بگذارید

نسخه پشتیبان (بک‌آپ) تهیه کنید

به صورت منظم از فایل‌های تصویری موجود روی موبایل‌تان، نسخه پشتیبان تهیه کنید. به عنوان مثال می‌توانید در ایوهای را به موبایل‌تان وصل کنید تا حتی بدون دسترسی به کامپیوتر بتوانید بک‌آپ بگیرید. نکته‌هایی که در OTG و ایرلس یا مطلب «بک‌آپ گرفتن از فایل‌های رسانه‌ای موبایل بدون دسترسی به اینترنت یا کامپیوتر» آورده‌ایم را به دقت مطالعه کنید.

با تهیه بک‌آپ می‌توانید مطمئن باشید که یک کپی از ویدئوهای شما حتی در صورتی که آسیبی به موبایل‌تان وارد شود یا مجبور شوید آن‌ها را از روی گوشی پاک کنید، جایی در دسترس خواهد بود. در اختیار داشتن یک کپی امن از ویدئوی اصلی شما این امکان را به پژوهشگران یا روزنامه‌نگارانی که آن را می‌بینند خواهد داد که بتوانند بعدها اصل ویدئو را از خودتان دریافت کنند (البته اگر بتوانند رد شما را پیدا کنند) و به این ترتیب زنجیره نگهداری از فایل کوتاه‌تر و کامل‌تر خواهد بود.

از طریق اوتی‌جی یا درایو و ایرلس از فایل‌های روی گوشی‌تان بک‌آپ بگیرید

پست بعدی مجموعه را ببینید: بک‌آپ گرفتن از فایل‌های تصویری موجود در موبایل، بدون دسترسی به اینترنت یا کامپیوتر

بک‌آپ گرفتن از فایل‌های تصویری موجود در موبایل، بدون دسترسی به اینترنت یا کامپیوتر

تهیه نسخه پشتیبان (بک‌آپ) بسیار اهمیت دارد تا اطمینان حاصل کنید که فایل‌های مستند شما به صورت تصادفی حذف نمی‌شوند و یا در صورت مصادره شدن گوشی شما، از دست نمی‌روند. در زمان خاموشی یا کند شدن شدید اینترنت، ممکن است نتوانید به شیوه‌های معمول خود بک‌آپ بگیرید یا فایل‌های خود را به جای امن دیگری برسانید. کپی کردن این فایل‌ها به یک کامپیوتر یا لپ‌تاپ دیگر یکی از راه‌های بک‌آپ گرفتن است، اما از آنجایی که اغلب کاربران به چنین امکانی دسترسی ندارند، در این‌جا نکات و ترفندهایی آورده‌ایم که به شما در تهیه نسخه پشتیبان از فایل‌ها در هنگام خاموشی اینترنت یا زمانی که به کامپیوتری دسترسی ندارید، یاری می‌رسانند.

OTG استفاده از درایو و ایرلس یا

نوعی از فلش‌های یواس‌بی هستند که با بسیاری از ابزارهای اندرویدی (و نه همه آن‌ها) سازگارند. شما OTG درایوهای را مستقیماً به موبایل‌تان وصل کنید یا از مبدل اوتی‌جی به یواس‌بی برای اتصال آن به یک OTG می‌توانید یک درایو حافظه (هارد) بیرونی استفاده کنید. با اوتی‌جی، موبایل شما برق لازم برای درایو را هم فراهم می‌کند.

و سامسونگ نام (Kingston) و کینگستون (SanDisk) از برندهای مشهور درایوهای اوتی‌جی، می‌توان از سان‌دیسک برد که معمولاً قیمتی بین ۸ تا ۲۵ دلار دارند و قیمت آن‌ها بسته به ظرفیت ذخیره‌سازی‌شان متفاوت است.

از یک اوتی‌جی برای بک‌آپ گرفتن از فایل‌های گوشی‌تان استفاده کنید.

درایوهای وایرلس هم شبیه هارد درایوهای معمولی‌اند، با این تفاوت که برای استفاده از آن‌ها به کابل نیازی ندارید. به این ترتیب می‌توانید ابزارهایی را که به صورت پیش‌فرض به هارد درایوها وصل نمی‌شوند به هارد درایو وصل کنید، از جمله گوشی هوشمندتان. یکی از مزیت‌های درایوهای وایرلس به درایوهای اوتی‌جی این است که هم‌زمان می‌توانید چندین ابزار مختلف را به آن‌ها وصل کنید. این امکان در شرایطی که اعتراضات در جریان است و شما در قالب یک تیم مشغول تصویربرداری هستید، می‌توان کمک بزرگی باشد. یعنی همه ویدئوها می‌تواند روی هاردی که یکی دیگر از اعضای تیم حمل می‌کند، ذخیره شود. این نکته را مد نظر داشته باشید که درایوهای وایرلس با نیروی باتری کار می‌کنند و باید شارژ شوند.

سان‌دیسک احتمالاً محبوب‌ترین برند در میان درایوهای وایرلس است، اگرچه برندهای دیگری هم وجود دارند. درایوهای وایرلس معمولاً از درایوهای اوتی‌جی گران‌ترند و قیمت‌شان بسته به میزان ذخیره‌سازی از ۲۵ تا ۱۰۰ دلار است. قیمت‌های که حافظه بزرگتری دارند هم بسته به میزان ذخیره‌سازی داده‌ها از ۱۵۰ دلار شروع می‌شوند.

از یک درایو وایرلس برای تهیه بک‌آپ از فایل‌های موجود روی موبایل استفاده کنید.

راه‌حل جایگزین: از یک گوشی استفاده‌نشده قدیمی بهره بگیرید

اگر هارد درایو بی‌سیم یا اوتی‌جی در اختیار ندارید اما یک گوشی قدیمی دارید که همچنان کار می‌کند، می‌توانید از آن برای بک‌آپ گرفتن استفاده کنید. تا زمانی که هر دو گوشی شما در مجاورت هم باشند، می‌توانید برای کپی کردن فایل‌های (NFC) رسانه‌ای از یک گوشی به گوشی دیگر از بلوتوث، وای‌فای دیرکت یا اندروید بیم و ارتباطات کوتاه‌برد ان‌اف‌سی استفاده کنید. بلوتوث و وای‌فای دیرکت هر دو مبتنی بر تکنولوژی‌های بی‌سیم هستند که دو ابزار گوناگون را به هم می‌کنند بدون آن‌که نیازی به مسیریاب (روتر) یا اکسس‌پوینت دیگری در میانه باشد. وای‌فای دیرکت برد (Pair) متصل بالاتری دارد و محدوده گسترده‌تری را پوشش می‌دهد و سرعت انتقال داده‌ها هم در آن بالاتر از بلوتوث است، اما مصرف هم برد بسیار کوتاه‌تری دارد (کمتر از ۴ سانتی‌متر) و سرعت انتقال NFC. باتری آن به طور چشمگیری بیشتر است داده‌اش هم بسیار پائین‌تر از بلوتوث و وای‌فای دیرکت است، اما سریع‌تر وصل می‌شود و مصرف باتری‌اش بسیار کمتر است و به همین خاطر برای انتقال سریع داده‌ها در سایز پایین وقتی هر دو گوشی یا ابزار را در دست دارید، می‌توانید از آن بهره بگیرید.

بلوتوث یا وای‌فای دیرکت، فایل بفرستید، NFC با

و وای‌فای دیرکت روی آن موجودند که NFC در گوشی شما احتمالاً بلوتوث تعبیه شده است یا اپلیکیشن‌های مرتبط با گوگل روی هر دو Files امکان هم‌رسانی فایل‌ها با دیگر ابزارهای پیرامون را برای‌تان فراهم می‌کنند. اگر اپلیکیشن دست‌گانه نصب شده باشد، می‌توانید حتی به صورت آفلاین با استفاده از همین تکنولوژی‌ها فایل‌ها را هم‌رسانی کنید.

نکته مهم: نقطه ضعف اتصال آسانی که با استفاده از این روش‌ها میسر می‌شود این است که این‌گونه ارتباطات امن نیستند. اسکنرهای وای‌فای و بلوتوث می‌توانند به سادگی برای رهگیری موقعیت مکانی شما مورد استفاده قرار گیرند. نفوذگران ممکن است تلاش کنند تا به دستگاه شما متصل شوند، فایل‌های ناخواسته و بدافزار برای تان بفرستند یا حتی اگر سیستم‌تان آسیب‌پذیر باشد، کنترل آن را به دست بگیرند. برای این‌که امن‌تر باشید وقتی از این دستگاه‌ها استفاده نمی‌کنید حتماً آن‌ها را خاموش نگه دارید و فقط وقتی به جای امنی می‌رسید آن‌ها را به حالت روشن برگردانید. سطح دسترسی به اپلیکیشن‌ها را فقط به چیزها یا کسانی که نیاز دارید محدود کنید و با به‌روزرسانی مستمر گوشی و حراست از آن با یک پسورد مستحکم، نکات پایه امنیت موبایل را رعایت کنید.

توضیحات تکمیلی و فراداده را هم اضافه کنید

وقتی فایل‌ها را روی درایو اوتی‌جی، هارد و ایرلس یا گوشی قدیمی‌تان ذخیره می‌کنید، اضافه کردن هرگونه توضیحات تکمیلی و فراداده می‌تواند بسیار مفید باشد. به عنوان مثال، بسیاری از اپلیکیشن‌های مستندسازی و تصویربرداری بدهند که فراداده‌های استخراج‌شده از دستگاه را هم در بر JSON و CSV می‌توانند خروجی‌هایی در فرمت متنی می‌گیرند (اطلاعاتی نظیر موقعیت مکانی، زمان و تاریخ) و هرگونه توضیحی که از سوی کاربر اضافه شده باشد. حتماً مطمئن شوید که این فایل‌های متنی فراداده را هم به بک‌آپ‌تان اضافه کرده‌اید.

تولید شده‌اند ProofMode فایل‌های فراداده‌هایی که با استفاده از اپلیکیشن

برای هارد و درایوهای خود رمز عبور بگذارید

برای بسیاری از هاردها و درایوهای ایرلس می‌توانید رمز عبور انتخاب کنید. این کار از طریق اپلیکیشن موبایلی انجام می‌شود که به همراه هارد به کاربر خواهند داد. این نکته را مد نظر داشته باشید که پسورد گذاشتن برای هارد به معنی آن نیست. اکثر هاردهای ایرلس و اوتی‌جی امکان رمزگذاری کل دیسک با فرمان ارسالی (Encryption) رمزگذاری از موبایل را فراهم نمی‌کنند، اما رمزگذاری آنها ممکن است از طریق یک کامپیوتر میسر باشد.

برای درایوهای ذخیره‌سازی داده‌ها رمز عبور بگذارید

به رمزگذاری فایل‌ها هم فکر کنید

اگر نیاز دارید فایل‌های خود را به صورت امن‌تری ذخیره کنید، می‌توانید نسخه‌های بک‌آپ خود را رمزگذاری کنید. اگرچه شاید نتوانید کل هارد و ایرلس یا اوتی‌جی خود را از راه موبایل‌تان رمزگذاری کنید، اما می‌توانید پیش از آن‌که امکان RAR و ZArchiver فایل‌ها را به درایو منتقل کنید فرآیند رمزگذاری را به انجام برسانید. اپلیکیشن‌هایی نظیر رمزگذاری فایل‌ها را روی گوشی‌های اندروید فراهم می‌کنند. به هوش باشید که باید پسوردهای رمزگذاری خود را به خاطر داشته باشید. اگر این پسورد را به هر دلیلی از یاد ببرید یا از دست بدهید، هرگز نمی‌توانید به آن فایل‌های رمزگذاری‌شده دسترسی داشته باشید.

روی یک گوشی موبایل، پیش از انتقال برای بک‌آپ ZArchiver زیپ کردن و رمزگذاری فایل‌ها با استفاده از اپلیکیشن

این نکته را در ذهن داشته باشید که برخی کشورها ممکن است قوانینی علیه استفاده از امکان رمزگذاری داشته باشند. استفاده از چنین امکانی برای پیش‌گیری از دسترسی مقام‌ها به داده‌های شما، ممکن است به عنوان تلاش برای از بین بردن

شواهد یا مخدوش کردن روند تحقیقات، جرم تلقی شود و قابل پیگرد باشد. این نقشه از سال ۲۰۱۷ ممکن است قدیمی باشد اما اگر درباره قوانین کشورتان پیرامون این موضوع سوالات و ابهاماتی دارید، نقطه شروع مناسبی است.

دو نسخه بک‌آپ در دو مکان مختلف داشته باشید

داشتن فقط یک بک‌آپ همیشه بهترین راحل نیست. به عنوان مثال، اگر ابزاری که بک‌آپ شما روی آن ذخیره شده به هر دلیلی آسیبی ببیند یا کارکردش تصادفا متوقف شود، ممکن است بک‌آپ خود را برای همیشه از دست بدهید. متخصصان فن‌آوری اطلاعات معمولا توصیه می‌کنند که بهتر است دو نسخه بک‌آپ داشته باشید. یعنی در مجموع سه نسخه از یک فایل یا مجموعه فایل خواهید داشت که بهتر است آن‌ها را در مکان‌های مختلف نگهداری کنید. به این ترتیب شما از خطرات و تهدیدهایی که ممکن است در انتظار هر یک از نسخه‌ها باشد، می‌کاهید.

اصل بک‌آپ‌گیری سه-دو-یک

آخرین مطلب از این مجموعه را ببینید: «به اشتراک‌گذاری فایل‌ها و ارتباط در زمان خاموشی اینترنت»

به اشتراک‌گذاری فایل‌ها و ارتباطات در زمان خاموشی اینترنت

سرکوب و خاموشی اینترنتی که در کشمیر جاری است، طولانی‌ترین قطعی اینترنت است که در دل یک دموکراسی رخ داده و اثرات فاجعه‌باری بر زندگی مردم این منطقه داشته است. واتساپ هم روی زخم آنها نمک پاشید و در دسامبر ۲۰۱۹ اکانت کشمیری‌ها را به دلیل آن‌که بیش از ۱۲۰ روز غیرفعال بودند، از دسترس خارج کرد. این سیاست واتساپ است.

در هنگام نگارش این مجموعه در ژانویه ۲۰۲۰، دادگاه عالی هند حکم داد که قطعی نامحدود اینترنت در کشمیر «غیرقانونی و سوء استفاده از قدرت» است. در پی صدور این حکم اینترنت پهن‌بند به صورت محدود و اینترنت موبایل به صورت کامل به برخی نقاط کشمیر بازگشت، اما کاربران فقط می‌توانستند به وبسایت‌های منتخبی که به «فهرست سفید» اضافه شده‌اند، دسترسی داشته باشند.

هدف از قطع اینترنت این است که امکان به اشتراک‌گذاری اطلاعات و برقراری ارتباط برای مردم مسدود شود و آن‌ها چاره‌ای جز روی آوردن به گزینه‌های جایگزین نداشته باشند؛ گزینه‌هایی همچون ارتباط موبایلی و پیامکی که شنودشان آسان‌تر است و امنیت پایین‌تری دارند. پیدا کردن راه‌هایی برای دور زدن محدودیت‌ها در زمان خاموشی سراسری اینترنت آسان نیست. در دوره‌ای که سخت‌ترین محدودیت‌ها در کشمیر اعمال شد و خاموشی سراسری برقرار بود مردم برای ارتباط با عزیزان‌شان به نامه‌های دست‌نوشته و پیک و پست روی آورده بودند.

ما نمی‌توانیم راحل‌هایی قطعی برای دور زدن محدودیت‌ها در زمان قطعی اینترنت ارائه کنیم، اما از خلال گفت‌وگو با کنشگران و کسانی که تجربه زیست در زمان خاموشی را داشته‌اند، دریافته‌ایم که روش‌ها و رویکردهایی برای به اشتراک‌گذاری آفلاین و ارتباطات وجود دارند که ممکن است در چنین شرایط بغرنجی به کار بیایند؛ که البته بستگی به

شرایط موجود دارند. لطفا در نظر داشته باشید که برای راه‌اندازی برخی از این گزینه‌ها نیاز به دسترسی به اینترنت دارید. یعنی باید اپلیکیشنی را دانلود و آماده بهره‌برداری کنید.

به اشتراک بگذارید NFC فایل‌ها را از راه بلوتوث، وای‌فای دیرکت یا

برای این‌که با گوشی‌تان به دیگر گوشی‌های پیرامون متصل شوید، از راه بلوتوث، وای‌فای دیرکت یا ارتباطات کوتاه‌برد «از اندروید بیم NFC» نیازی به اینترنت ندارید. روی برخی گوشی‌های قدیمی‌تر اندرویدی برای اشاره به (NFC) استفاده می‌شود. بلوتوث و وای‌فای دیرکت هر دو تکنولوژی‌هایی هستند که می‌توانند دو دستگاه را (Android Beam) بدون نیاز به مسیریاب (روتر) یا اکسس‌پوینت دیگری در میانه راه، به هم متصل کنند. وای‌فای دیرکت برد بیشتری دارد و انتقال داده‌ها در آن سریع‌تر از بلوتوث است، اما باتری بیشتری مصرف می‌کند. ارتباط کوتاه‌برد (ان‌اف‌سی) بردی کمتر از ۴ سانتی‌متر دارد و انتقال داده‌ها در آن بسیار کندتر از بلوتوث و وای‌فای دیرکت است، اما سرعت اتصال آن بالاتر است و مصرف باتری بسیار کمتری دارد. بنابراین می‌تواند برای انتقال فایل‌های کوچک وقتی هر دو دستگاه در دست‌تان است، گزینه مناسب‌تری باشد.

ویژگی‌های بلوتوث، وای‌فای دیرکت و اندروید بیم

به احتمال زیاد امکان استفاده از بلوتوث، وای‌فای دیرکت و ان‌اف‌سی روی موبایل شما فراهم است و می‌توانید از میان این [Files By Google](#) آن‌ها را پیدا کنید. گذشته از این، اپلیکیشن‌هایی نظیر (Sharing) گزینه‌های به‌اشتراک‌گذاری فن‌آوری‌ها را به امکانات‌شان افزوده‌اند.

گوگل Files به‌اشتراک‌گذاری آفلاین در اپلیکیشن

نکته مهم: نقطه ضعف اتصال آسانی که با استفاده از این روش‌ها میسر می‌شود این است که این‌گونه ارتباطات امن نیستند. اسکنرهای وای‌فای و بلوتوث می‌توانند به سادگی برای رهگیری موقعیت مکانی شما مورد استفاده قرار گیرند. نفوذگران ممکن است تلاش کنند تا به دستگاه شما متصل شوند، فایل‌های ناخواسته و بدافزار برای‌تان بفرستند یا حتی اگر سیستم‌تان آسیب‌پذیر باشد، کنترل آن را به دست بگیرند. برای این‌که امن‌تر باشید وقتی از این دستگاه‌ها استفاده نمی‌کنید حتماً آن‌ها را خاموش نگه دارید و فقط وقتی به جای امنی می‌رسید آن‌ها را به حالت روشن برگردانید. سطح دسترسی به اپلیکیشن‌ها را فقط به چیزها یا کسانی که نیاز دارید محدود کنید و با به‌روزرسانی مستمر گوشی و حراست از آن با یک پسورد مستحکم، نکات پایه امنیت موبایل را رعایت کنید.

به‌اشتراک‌گذاری فایل‌ها از طریق درایوهای وای‌فای محلی (WLAN)

یک هارد درایو وای‌فای یا فلش درایو می‌تواند برای هم‌رسانی فایل‌ها میان اعضای یک تیم یا چندین نفر به صورت هم‌زمان مورد استفاده قرار گیرد. معمولا هاردهای وای‌فای به همراه دستورات مشخص یا اپلیکیشن‌هایی عرضه می‌شوند که امکان ارتباط گوشی شما با هارد را فراهم می‌کنند و استفاده از آن‌ها هم نسبتاً آسان است. به خاطر داشته باشید که حتماً برای افزایش امنیت درایوی که در آن فایل‌ها را ذخیره می‌کنید، رمز عبور بگذارید.

کاربران می‌توانند برای هم‌رسانی فایل‌ها به یک درایو وای‌فای متصل شوند.

اگر هارد و ایرلس در اختیار ندارید، می‌توانید یکی از درایوهای یواس‌بی معمولی را به مسیریاب (روتر) وصل کنید و آن‌گاه فایل‌ها را به اشتراک بگذارید. به عنوان مثال، یک مسیریاب مسافرتی که پورت یواس‌بی دارد را می‌توانید نسبتاً ارزان تهیه کنید و نکته این‌که می‌توانید به سادگی آن را به هر جایی که بخواهید حمل کنید. کاربران بدون این‌که به اینترنت دسترسی داشته باشند، می‌توانند به سادگی از طریق یک شبکه محلی به درایو یواس‌بی وصل شوند. برای این‌که بتوانید فایل‌های ذخیره‌شده روی درایو یواس‌بی را روی موبایل‌تان ببینید، باید از اپلیکیشن مدیریت فایل که به معدن آدرس آی‌پی مسیریاب را معمولاً می‌توانید **Solid Explorer** داده‌های شبکه متصل می‌شود استفاده کنید؛ اپلیکیشنی مانند در تنظیمات پیشرفته وای‌فای روی موبایل‌تان پیدا کنید

کاربران می‌توانند به یک درایو یواس‌بی که به یک مسیریاب و ایرلس وصل شده، متصل شوند و فایل‌ها را روی شبکه محلی به اشتراک بگذارند

بهره بگیرید تا بتوانید با موبایل‌تان به شبکه وصل شوید **Solid Explorer** تصویر: از اپلیکیشن مدیریت فایل نظیر

است. پروژه‌های که نرم‌افزاری رایگان ارائه کرده که **PirateBox** یکی از گزینه‌های موجود دیگر برای این کار اپلیکیشن با بهره‌گیری از آن کاربران می‌توانند همان‌طور که در بالا توضیح دادیم، فایل‌ها را به اشتراک بگذارند، با این تفاوت که با «پایرت‌باکس» شما می‌توانید این کار را به صورت ناشناس انجام دهید. امکان چت و پیام‌رسانی هم در این اپلیکیشن ارائه می‌شود. برای راه‌اندازی این اپلیکیشن باید از پیش آن را دانلود و نصب کنید و چند افزونه را هم به آن بیفزایید. توضیحات کامل را می‌توانید در [وبسایت پایرت‌باکس](#) ببینید

پایرت‌باکس

با استفاده از چت‌های همتا-همتا ارتباط برقرار کنید

و Briar دو اپلیکیشن پیام‌رسانی نسبتاً جدیدی که اخیراً ارائه شده‌اند و از طریق شبکه کنشگران به ما معرفی شده‌اند هستند که هنوز امتحان‌شان نکرده‌ایم، اما می‌دانیم که گروه‌های دیگری مشغول تست آن‌ها هستند **Bridgfy**

ایران در خاموشی» آنها را آزمایش کرده و اطلاعات بیشتر در [جعبه‌ابزارهای ما موجود است](#)

[جعبه‌ابزار اختلال در اینترنت](#)

[جعبه‌ابزار قطع اینترنت](#)

[جعبه‌ابزار خاموشی کامل](#)

است که پیام‌ها را سرتاسری رمزگذاری می‌کند و به سروری مرکزی (open-source) برابر «یک اپلیکیشن متن‌باز» متکی نیست. برابر به جای ذخیره‌سازی داده‌ها روی یک سرور متمرکز، آن‌ها را روی دستگاه‌های کاربران ذخیره می‌کند. حتی وقتی دسترسی به اینترنت وجود ندارد شما می‌توانید از طریق این اپلیکیشن و مبتنی بر بلوتوث یا وای‌فای (وقتی اینترنت وجود دارد، اپلیکیشن همه دستگاه‌های موجود را از طریق شبکه «تور» همسان می‌کند) به موبایل‌ها و دیگر ابزارهای پیرامون‌تان متصل شوید. برابر امکان ایجاد گروه‌های خصوصی، انجمن‌های عمومی و وبلاگ هم ارائه می‌کند.

وقتی به صورت آفلاین از این اپلیکیشن استفاده می‌کنید، برد آن همان حداکثر برد بلوتوث یا وای‌فای است که نزدیک به ۱۰۰ متر است.

از طریق پیامک‌های رمزگذاری شده ارتباط برقرار کنید

پیامک‌های متنی روی شبکه‌های موبایل ارسال می‌شوند و برای استفاده از آن‌ها نیازی به دسترسی به اینترنت نیست. احتمال این‌که امکان استفاده از پیامک حتی در زمان خاموشی اینترنت فراهم باشد بالاست. با این همه، اس‌ام‌اس سیستم بسیار ناامنی است. بر خلاف اپلیکیشن‌های مبتنی بر اینترنت نظیر واتس‌آپ یا سیگنال، پیامک‌ها به صورت سرتاسری مرتبط با آن‌ها می‌توانند از سوی دولت‌ها یا (metadata) رمزگذاری نمی‌شوند. این یعنی پیامک‌های متنی و فراداده هم در سیستم پیامک‌رسانی (Spoofing) اپراتورهای موبایل و یا هکرها در میانه راه شنود شوند. امکان جعل شماره‌ها فراهم است، به این معنی که فرستنده می‌تواند وانمود کند دارد از شماره خاصی این پیامک را برای‌تان ارسال می‌کند.

اپلیکیشنی است که اس‌ام‌اس‌ها را سرتاسری Silence اگر لازم است از اس‌ام‌اس برای برقراری ارتباط استفاده کنید رمزگذاری می‌کند. «سایلنس» اپلیکیشنی متن‌باز است و از پروتکل رمزگذاری سیگنال استفاده می‌کند. هنوز خودمان موفق به آزمایش این اپلیکیشن نشده‌ایم، اما گزارش‌هایی از استفاده از آن دریافت کرده‌ایم. برای استفاده از آن، هم فرستنده و هم گیرنده باید اپلیکیشن را دانلود و نصب کرده و کلیدهایشان را با یکدیگر به اشتراک گذاشته باشند. از آنجایی که پیامک‌ها لزوماً از مجرای اپراتور موبایل شما رد می‌شوند، حتی با استفاده از سایلنس هم این‌که دارید پیامکی رمزگذاری شده می‌فرستید و فراداده آن را هم رمزگذاری کرده‌اید، از طرف شرکت مخابراتی خدمات‌دهنده شما قابل رویت است.

خاموشی موضعی: دور زدن سایت‌های فیلترشده

خاموشی اینترنت همیشه به معنی قطع کامل اینترنت نیست. گاهی خاموشی می‌تواند صرفاً با مسدود کردن دسترسی به «(ISP) برخی وبسایت‌ها یا پلتفرم‌های شبکه‌های اجتماعی همراه باشد. دولت‌ها از طریق خدمات‌دهندگان اینترنت می‌توانند وبسایت‌ها را بر اساس آدرس آی‌پی، محتوا یا دی‌ان‌اس آن‌ها فیلتر کنند. مطمئن نیستند آیا وبسایتی برای شما و «نت‌بلاکس» بر روند فیلترینگ و ایجاد اختلال در اینترنت در سراسر OONI فیلتر شده یا نه؟ سازمان‌هایی نظیر جهان نظارت دارند و گزارش‌های مستمر منتشر می‌کنند.

خوش‌بختانه تا زمانی که دسترسی شما به اینترنت برقرار است، راه‌هایی برای دور زدن محدودیت‌ها و فیلترینگ وجود دارند. همچون رمزگذاری، باید این نکته را در خاطر داشته باشید که تلاش برای دور زدن وبسایت‌های فیلترشده هم ممکن است بنا بر قوانین جایی که در آن زندگی می‌کنید، جرم باشد.

وی‌پی‌ان

یک راه برای دور زدن فیلترینگ وبسایت‌هایی که بر اساس آدرس آی‌پی یا محتوا فیلتر شده‌اند، استفاده از شبکه دو نمونه از وی‌پی‌ان‌ها هستند. وقتی از TunnelBear و ProtonVPN. خصوصی مجازی، یا همان وی‌پی‌ان است طریق وی‌پی‌ان به اینترنت وصل می‌شوید، ترافیک اینترنت‌تان رمزگذاری شده و از مجرای سرور وی‌پی‌انی که در مکان دیگری (یا حتی کشور دیگری) مستقر است، می‌گذرد. به این ترتیب مقصد نهایی و محتوای ترافیک اینترنت شما از چشم خدمات‌دهنده اینترنت‌تان پنهان می‌ماند.

این نکته را مد نظر داشته باشید که برخی دولت‌ها استفاده از وی‌پی‌ان را ممنوع کرده‌اند و ممکن است تلاش کنند اتصالات وی‌پی‌ان شما را کشف و مسدود کنند. استفاده از وی‌پی‌ان امن و معتبر هم نکته مهمی است و بهتر است از گزینه‌هایی استفاده کنید که داده‌ها و گزارش‌های فعالیت شما را ذخیره نمی‌کنند، چون در آن صورت خدمات‌دهنده اینترنت ممکن است بتواند جزئیات فعالیت‌های شما در اینترنت را ببیند. دقت کنید که خدمات‌دهنده وی‌پی‌ان شما در کدام کشور مستقر است و بسته به موقعیت جغرافیایی آن‌ها، کدام قوانین ممکن است شامل حال شما شود. این نکته را هم در نظر داشته باشید که وی‌پی‌ان‌های مورد تایید دولت‌ها ممکن است در واقع امکان شنود و بازرسی داده‌های شما را برای آن‌ها فراهم کنند.

سرورهای دی‌ان‌اس

ها به آدرس آی‌پی کار URL سرورهایی هستند که برای ترجمه نام دامنه‌های اینترنتی یا (DNS) سیستم نام‌گذاری دامنه‌ها می‌تواند تنظیمات (ISP) می‌کنند. اینترنت، وبسایت‌ها را فقط از آدرس آی‌پی آن‌ها می‌شناسد. خدمات‌دهنده اینترنت سرورهای دی‌ان‌اسی را که تحت کنترل دارد به‌گونه‌ای تغییر دهد که برخی درخواست‌ها مسدود شوند یا به ازای آن دستورهای صفحات نامرتب‌بارگذاری شوند که به شما اعلام می‌کنند دسترسی به وبسایتی که می‌خواهید مسدود است. در سال ۲۰۱۴ نخست‌وزیر ترکیه، رجب طیب اردوغان، تلاش کرد تا با بهره‌گیری از همین تکنیک در جریان انتخابات ترکیه دسترسی به توییتر را مسدود کند. این تلاش با واکنش سریع کنشگران که راهنمای گام به گام استفاده از وی‌پی‌ان‌ها و تغییر سرورهای دی‌ان‌اس را منتشر کردند، ناکام ماند.

را روی تنظیمات شبکه یا وای‌فای موبایل خود تغییر دهید. (DNS) شما می‌توانید تنظیمات پیش‌فرض سرورهای دی‌ان‌اس یا [Google Public DNS](#) به جای سرورهای دی‌ان‌اس پیش‌فرض، می‌توانید از سرورهای جایگزین از جمله [Cloudflare 1.1.1.1](#) استفاده کنید تا محدودیت‌های دی‌ان‌اس‌محور را دور بزنید. کلاودفلر همچنین اپلیکیشنی به نام [Cloudflare 1.1.1.1](#) دارد که به کاربران اجازه می‌دهد به سادگی به سرورهای دی‌ان‌اس این کمپانی وصل شوند.

را در تنظیمات پیشرفته وای‌فای تغییر دهید. فقط به خاطر داشته باشید که بهتر (DNS) شما می‌توانید آدرس‌های دی‌ان‌اس است. پیش از اعمال هر تغییری از تنظیمات پیشین‌تان اسکرین‌شات بگیرید تا در صورت لزوم به آن برگردید.

این‌ها فقط دو راحل موجود برای دور زدن رایج‌ترین تکنیک‌های فیلترینگ‌اند. برای اطلاعات دقیق‌تر و کامل‌تر می‌توانید [Access Now](#) و [Internet Society](#): راهنمایی را که در این وبسایت‌ها ارائه می‌شوند، مطالعه کنید. [EFF](#) و [Security-in-a-Box](#).